

Vogelgriep en ziekte van Newcastle: F.A.Q. versie 19

De wijzigingen zijn in het rood aangeduid.

VRAGEN EN ANTWOORDEN IN VERBAND MET VOGELGRIEP EN DE ZIEKTE VAN NEWCASTLE

1. Naar welke vogels verwijzen de termen pluimvee en 'hobbypluimvee'?
2. Wanneer moet ik mij laten registreren in Sanitel?
3. Moet ik mijn pluimvee, hobbypluimvee en andere vogels ophokken? Wat met het voederen en drinken?
4. Wat zijn mijn verplichtingen als houder van sportduiven of sierduiven?
5. Wat zijn mijn verplichtingen als roofvogelhouder?
6. Wat gebeurt er als ik de ophokplicht of de afschermplicht niet opvolg?
7. Bevindt mijn houderij/kippenhok zich in een beperkingszone?
8. Zijn alle vogels gevoelig voor de ziekte van Newcastle en voor vogelgriep?
9. Wat zijn de symptomen van de ziekte van Newcastle?
10. Wat zijn de symptomen van vogelgriep of aviaire influenza bij (hobby)pluimvee?
11. Zijn deze ziekten gevaarlijk voor de mens?
12. Kan ik mijn pluimvee laten vaccineren tegen vogelgriep?
13. Welke vogels moeten tegen de ziekte van Newcastle worden gevaccineerd?
14. Wanneer moeten mijn hobbypluimvee of andere in gevangenschap levende vogels gevaccineerd zijn?
15. Hoe moet ik als hobbyhouder mijn hobbypluimvee correct tegen de ziekte van Newcastle laten vaccineren?
16. Wat is een vaccinatie-attest en hoe bekom ik dat?
17. Moet ik als hobbyhouder mijn kippen laten ringen als ik ze laat vaccineren tegen de ziekte van Newcastle?
18. Hoe kan ik mijn hobbypluimvee in Sanitel laten registreren?
19. Moeten duiven tegen de ziekte van Newcastle worden gevaccineerd?
20. Wat wordt beschouwd als een verzameling van hobbypluimvee en andere vogels?
21. Kunnen markten, wedstrijden en tentoonstellingen van hobbypluimvee en andere vogels doorgaan in België?

22. Wat zijn de verplichtingen voor buitenlandse deelnemers aan verzamelingen van hobbypluimvee?
23. Kan ik als hobbyhouder mijn kippen verkopen in België?
24. Kan occasionele verkoop van hobbypluimvee op een verzameling doorgaan?
25. Onder welke voorwaarden kan ik mijn kippen verkopen aan een handelaar?
26. Kan ik als hobbyhouder deelnemen aan een openbare markt?
27. Kan ik mijn hobbypluimvee verkopen op het internet?
28. Waar kunnen hobbyhouders hobbypluimvee kopen?

ALGEMEEN

1. Naar welke vogels verwijzen de termen pluimvee en ‘hobbypluimvee’?

Onder **pluimvee** verstaan we elke vogel van de volgende soorten: kippen, kalkoenen, parelhoenders, eenden, ganzen, kwartels, fazanten, patrijzen, loopvogels (ratites) en **vleesduiven**. Het gaat hier steeds om dieren bestemd voor de voedselketen of voor de uitzetting in de natuur voor herbevolking van het wild (voornamelijk fazanten en patrijzen, enkel toegelaten in Wallonië).

Onder **hobbypluimvee** verstaan we daarentegen elke vogel van de soorten kippen, kalkoenen, parelhoenders, eenden, ganzen, kwartels, fazanten, patrijzen en loopvogels (ratites), die gehouden wordt voor andere doeleinden dan een activiteit in de voedselketen. Hobbypluimvee mag ook niet in het wild worden uitgezet.

Wanneer de soorten die vallen onder hobbypluimvee gehouden worden voor de productie van eieren of vlees voor eigen consumptie binnen het gezin, vallen zij ook onder de term hobbypluimvee. Dit is namelijk geen activiteit in de voedselketen. Wanneer een handelaar pluimvee verkoopt aan een particulier, spreken we niet meer van pluimvee, maar wel van hobbypluimvee.

De categorie **in gevangenschap levende vogels** omvat alle vogels die geen pluimvee zijn. Deze categorie omvat dus ook hobbypluimvee.

De term **andere in gevangenschap levende vogels** ten slotte, betreft alle vogels die niet tot pluimvee, noch tot hobbypluimvee behoren (bijvoorbeeld parkieten, zangvogels, papegaaien,...).

Wanneer men **duiven** op enig moment in hun leven in de voedselketen wil brengen, vallen zij onder de definitie van pluimvee en dient de houder zich in regel te stellen met het houden van pluimvee, waarbij een registratie in Sanitel verplicht is. Deze duiven kan men dan verkopen aan een poelier of aan een slachthuis die ze in de voedselketen brengen.

Duiven die nooit bestemd zijn voor de voedselketen, vallen onder de term **andere in gevangenschap levende vogels**. Daarvoor is geen registratie in Sanitel verplicht. Deze duiven kan men dan ook niet verkopen aan een poelier of slachthuis.

2. Wanneer moet ik mij laten registreren in Sanitel?

Elke houder van pluimvee moet zich laten registreren in Sanitel.

De houder van hobbypluimvee moet zich enkel en alleen laten registreren in Sanitel in de volgende gevallen:

- indien u meer dan 199 stuks hobbypluimvee houdt, of
- indien u uw hobbypluimvee wil verhandelen op een openbare markt of een jaarmarkt, of
- indien u handelaar bent in pluimvee of hobbypluimvee.

Deze registratie verloopt via een erkende vereniging naar keuze: [DGZ](#) of [ARSIA](#).

Bij registratie in Sanitel ontvangt u een beslagnummer. De houder van andere in gevangenschap levende vogels moet zich niet laten registreren in Sanitel.

3. Moet ik mijn pluimvee, hobbypluimvee en andere vogels ophokken? Wat met het voederen en drenken?

Sinds 10 juni 2023 moeten pluimvee, hobbypluimvee en andere in gevangenschap levende vogels die buiten worden gehouden of toegang hebben tot buitenbeloop **niet meer opgehokt of afgeschermd** worden. Wel blijft het verplicht om **alle** pluimvee, hobbypluimvee en andere in gevangenschap levende vogels **binnen of onder netten te voederen**.

Dit geldt voor alle houders, ongeacht of zij al dan niet geregistreerd zijn in Sanitel met een beslagnummer.

Het FAVV blijft wel sterk aanraden om het pluimvee en de hoger vermelde vogels onder netten te blijven afschermen om zo elk contact met wilde vogels te vermijden.

Let op: de algemene regels zijn strenger in de [gevoelige natuurgebieden](#).

Daar moeten pluimvee en hobbypluimvee waarvoor een beslagnummer verplicht is (zie vorige vraag) nog steeds **opgehokt of onder netten afgeschermd** blijven. Het [voederen en drenken](#) moeten steeds binnen of afgeschermd gebeuren. Het drinkwater in deze houderijen mag bovendien niet afkomstig zijn van een waterplas of een waterreservoir waartoe ook in het wild levende vogels toegang hebben.

Daarnaast moeten ook eigen [ganzen en eenden](#) in deze gebieden gescheiden gehouden worden van het andere pluimvee en hobbypluimvee.

Opgelet: ingeval van een vogelgriepbesmetting bij pluimvee, hobbypluimvee of andere in gevangenschap levende vogels, kunnen rondom de uitbraak een beschermingszone (3 km) en een bewakingszone (10 km) worden afgebakend. Alle pluimvee, hobbypluimvee en andere in gevangenschap levende vogels in een beschermingszone, alsook alle pluimvee en hobbypluimvee in een bewakingszone moeten dan opgehokt **of onder netten afgeschermd** worden. Andere in gevangenschap levende vogels in de bewakingszone moeten binnen of afgeschermd gedrenkt en gevoederd worden. Zowel in een beschermingszone als in een bewakingszone mogen deze dieren bovendien niet verplaatst of verzameld worden. Verzamelingen van pluimvee, hobbypluimvee en andere in gevangenschap levende vogels, zoals openbare wekelijkse markten, jaarmarkten, duivenwedstrijden, hanenzangwedstrijden, tentoonstellingen van hobbypluimvee en andere vogels zoals zang- en siervogels, beurzen van papegaaien of parkieten, **vinkenettingen**, ... zijn in deze zones dus verboden.

De kaart met beschermingszones en bewakingszones afgebakend rondom eventuele uitbraken vind je [hier](#).

4. Wat zijn mijn verplichtingen als houder van sportduiven of sierduiven?

Sport- en sierduiven moeten momenteel steeds binnen of afgeschermd gevoederd worden. Sport- en sierduiven gehouden in de gevoelige natuurgebieden moeten ook binnen of afgeschermd gedrenkt worden.

Opgelet: duiven gehouden in een bewakingszone (10 km) of in een beschermingszone (3 km) afgebakend rond een vogelgriepbesmetting, mogen niet verplaatst of verzameld worden en kunnen dus niet deelnemen aan wedstrijden. In een beschermingszone moeten de duiven opgehokt worden; zij mogen daar dus ook niet rondvliegen.

De kaart met beschermingszones en bewakingszones afgebakend rondom eventuele uitbraken vind je [hier](#).

Alle duiven van het geslacht *Columba* moeten gevaccineerd zijn tegen de ziekte van Newcastle wanneer de houder deelneemt aan wedstrijden of andere verzamelingen.

5. Wat zijn mijn verplichtingen als roofvogelhouder?

Roofvogels moeten momenteel steeds binnen of afgeschermd gevoederd worden. Roofvogels gehouden in de gevoelige natuurgebieden moeten ook binnen of afgeschermd gedrenkt worden.

Opgelet: Ingeval van een vogelgriepbesmetting bij pluimvee, hobbypluimvee of andere in gevangenschap levende vogels, kunnen een bewakingszone (10 km) en een beschermingszone (3 km) worden afgebakend. Roofvogels gehouden in deze zones mogen niet verplaatst of verzameld worden en kunnen dus niet deelnemen aan de jacht of andere activiteiten (training, verjagen van wilde vogels,...). In een beschermingszone moeten roofvogels ook opgehokt worden; zij mogen daar dus niet vliegen.

De kaart met beschermingszones en bewakingszones afgebakend rondom eventuele uitbraken vind je [hier](#).

6. Wat gebeurt er als ik de ophokplicht of de afschermplicht niet opvolg?

De controle op de naleving van de afschermplicht wordt uitgevoerd door de politie (particuliere houders) en het FAVV (commerciële houders).

Wanneer een inbreuk wordt vastgesteld, moet de houder zich binnen een termijn van maximaal 24 uur in orde te stellen. Indien de termijn is verstreken en de ingebrekestelling niet effectief is opgevolgd, wordt een proces-verbaal opgesteld en kunnen de betrokken dieren in beslag genomen worden.

7. Bevindt mijn houderij/kippenhok zich in een beperkingszone?

De kaart met **beperkingszones** (= beschermingszones, bewakingszones en tijdelijke bufferzones) afgebakend rondom eventuele haarden vind je [hier](#).

Op de kaart kan worden ingezoomd om je adres te identificeren. Een gedetailleerde beschrijving ervan vindt u onder de links "[instructie](#)".

De geldende maatregelen vind je onder vraag **3**.

8. Zijn alle vogels gevoelig voor de ziekte van Newcastle en voor vogelgriep?

Alle vogels zijn in principe gevoelig voor vogelgriep (**aviaire influenza**) en de ziekte van Newcastle en beide virussen zijn zeer besmettelijk voor deze dieren. Alle pluimvee en hobbypluimvee, en in het bijzonder kippen en kalkoenen, zijn in het algemeen zeer gevoelig voor de huidige hoogpathogene vogelgriepvirussen en zullen gewoonlijk snel en massaal ziekteverschijnselen en sterfte vertonen. Beide virussen geven bij eenden en ganzen soms weinig symptomen. Het virus kan dan onopgemerkt verspreid worden.

9. Wat zijn de symptomen van de ziekte van Newcastle?

Afhankelijk van de virusstam en de getroffen vogelsoort zijn de ziekteverschijnselen van de ziekte van Newcastle meer of minder ernstig: ademhalingsproblemen, stoornissen van het spijsverteringsstelsel, verminderde eetlust, sufheid en verminderde leg kunnen symptomen zijn van Newcastle.

Bij besmetting met een erg agressieve stam treden ook zenuwsymptomen (trillen, poot- of vleugelverlamming, cirkelen, draaibewegingen met de nek, spasmen) en een hoge sterfte op.

10. Wat zijn de symptomen van vogelgriep of aviaire influenza bij (hobby)pluimvee?

Afhankelijk van de virusstam en de getroffen vogelsoort kunnen er duidelijke symptomen optreden (kalkoenen en kippen) of is een besmetting nauwelijks zichtbaar (eenden en andere watervogels). De aard van de symptomen en het verloop van de ziekte hangen verder af van de leeftijd van het getroffen dier, omgevingsfactoren en eventuele andere infecties. Typische ziekteverschijnselen zijn:

- ademhalingsproblemen, sinusitis, tranende ogen, opgezwollen kop met dikke en blauwe kam en lellen,
- legdaling,
- sufheid, gebrekkige eetlust,
- sterfte: deze kan variëren van 3% per week bij een laag pathogene virusstam tot 100% bij de hoogpathogene stammen die al een aantal jaren circuleren.

11. Zijn deze ziekten gevaarlijk voor de mens?

De mens is niet gevoelig voor de ziekte van Newcastle. Een besmetting met vogelgriep is in zeer uitzonderlijke gevallen mogelijk. Dergelijke besmettingen zijn erg zeldzaam en zijn gelinkt aan andere gezondheidsproblemen bij de patiënt. De consumptie van eieren, kippenvlees en kippenproducten vormt dan ook geen enkel risico. Er bestaat geen gevaar voor de volksgezondheid.

12. Kan ik mijn pluimvee laten vaccineren tegen vogelgriep?

Neen, de vaccinatie tegen vogelgriep is momenteel verboden.

VACCINATIE TEGEN DE ZIEKTE VAN NEWCASTLE

13. Welke vogels moeten tegen de ziekte van Newcastle worden gevaccineerd?

Pluimvee (definitie zie vraag 1) met uitzondering van dwergkwartels, moet steeds gevaccineerd zijn tegen de ziekte van Newcastle.

In bepaalde gevallen (zie volgende vraag) dienen de volgende soorten ook gevaccineerd te worden:

- hobbypluimvee van de soorten: kippen, kalkoenen, parelhoenders, kwartels (uitgezonderd dwergkwartels), fazanten, patrijzen en loopvogels,
- alle duiven van het geslacht Columba,
- pauwen.

14. Wanneer moeten mijn hobbypluimvee of andere in gevangenschap levende vogels gevaccineerd zijn?

U moet de in de vorige vraag vermelde soorten door een erkend dierenarts laten vaccineren in de volgende omstandigheden:

- Altijd in het geval van sportduiven: alle duiven, ook deze waarmee u niet deelneemt aan wedstrijden (zoals de kweekkoppels);
- Altijd wanneer u een in Sanitel geregistreerd hobbypluimveebeslag hebt (zie ook vraag 2);
- Wanneer u niet geregistreerd bent en indien u uw vogels verkoopt aan een handelaar;
- Wanneer uw vogels deelnemen aan een verzameling, zoals een tentoonstelling, wedstrijd of openbare markt. In dit laatste geval moet u ook een in Sanitel geregistreerd hobbypluimveebeslag hebben.

15. Hoe moet ik als hobbyhouder mijn hobbypluimvee correct tegen de ziekte van Newcastle laten vaccineren?

Elke vaccinatie tegen de ziekte van Newcastle moet door een erkende dierenarts worden uitgevoerd.

De vaccinatie moet gebeuren met een geregistreerd geïnactiveerd vaccin dat jaarlijks wordt toegediend met een maximaal interval van 12 maand.

Bij verkoop van dieren of deelname aan een verzameling moet de vaccinatie minstens 15 dagen en ten vroegste 9 maand voorafgaand uitgevoerd zijn. **Als bewijs van vaccinatie vult de dierenarts een vaccinatie-attest in. Zie ook de volgende vraag.**

16. Wat is een vaccinatie-attest en hoe bekom ik dat?

Een vaccinatie-attest is een bewijs dat afgeleverd wordt door de dierenarts na de vaccinatie van de vogels.

Een vaccinatie-attest is het bewijs dat dierenarts de vogels die vermeld staan in het attest, correct heeft gevaccineerd.

Het model van vaccinatie-attest vindt u [hier](#).

Wanneer men ernaar vraagt, moet u dit vaccinatie-attest kunnen voorleggen (zie bij vragen [21](#), [25](#) en [26](#)).

17. Moet ik als hobbyhouder mijn kippen laten ringen als ik ze laat vaccineren tegen de ziekte van Newcastle?

Indien u hobbypluimvee houdt zonder beslagnummer in Sanitel (zie ook vraag [2](#)) en u laat uw dieren vaccineren met het oog op de verkoop, dan moeten de dieren bij vaccinatie door de dierenarts identificeerbaar zijn. Dit kan door het plaatsen van niet-verwijderbare pootring. Zie ook vraag [25](#).

Indien u een beslagnummer hebt in Sanitel, dan moeten uw dieren niet voorzien zijn van een pootring. Al de dieren van het beslag moeten dan wel correct tegen de ziekte van Newcastle gevaccineerd zijn.

18. Hoe kan ik mijn hobbypluimvee in Sanitel laten registreren?

U kan uw hobbypluimvee in Sanitel laten registreren door contact op te nemen met Dierengezondheidszorg Vlaanderen ([DGZ](#)) op het nummer 078 05 05 23 of met [ARSIA](#) (Association Régionale de Santé et d'Identification Animales) op het nummer 080 64 04 44 – optie 2. U betaalt dan jaarlijks een bijdrage. Zie ook vraag [2](#).

19. Moeten duiven tegen de ziekte van Newcastle worden gevaccineerd?

Duiven van het geslacht *Columba* moeten gevaccineerd zijn tegen de ziekte van Newcastle wanneer ze deelnemen aan wedstrijden en andere verzamelingen. Zie ook vragen [13](#) en [14](#).

Ook alle vleesduiven moeten gevaccineerd zijn, aangezien deze beschouwd worden als pluimvee en er een algemene vaccinatieplicht is voor pluimvee tegen de ziekte van Newcastle.

MARKTEN EN ANDERE VERZAMELINGEN

20. Wat wordt beschouwd als een verzameling van hobbypluimvee en andere vogels?

Plaatsen waar hobbypluimvee of andere vogels tijdelijk worden samengebracht, worden verzamelingen genoemd:

- a. openbare markten en jaarmarkten waar hobbypluimvee en andere vogels te koop worden aangeboden;
- b. beurzen, tentoonstellingen, wedstrijden en andere evenementen in de publieke sfeer. Ook als het slechts één houder betreft.

21. Kunnen markten, wedstrijden en tentoonstellingen van hobbypluimvee en andere vogels doorgaan in België?

Verzamelingen van hobbypluimvee en andere in gevangenschap levende vogels (zie vorige vraag), zijn toegelaten, behalve in eventueel afgebakende beperkingszones. De volgende voorwaarden zijn wel van toepassing:

- Het hebben van een beslagnummer indien het gaat over een verzameling zoals vermeld onder vraag 20 a.;
- Het hobbypluimvee dient correct tegen de ziekte van Newcastle gevaccineerd te zijn (zie vragen 13, 14, 15 en 16). De vaccinatie-attesten moeten ter beschikking van de organisator en van de aangestelde dierenarts ter beschikking gehouden worden;
- De organisator van de verzameling registreert zich minstens 3 maand vooraf bij de lokale controle-eenheid (LCE) van het Voedselagentschap. **Voor een wekelijkse openbare markt volstaan een jaarlijkse registratie.** De lokale overheid neemt hiervoor contact op met de LCE;
- De organisator van de verzameling houdt een lijst bij van de namen en de adressen van de houders en handelaars die met hun hobbypluimvee of met andere vogels deelnemen, **en in voorkomend geval ook van hun beslagnummers;**
- **Handelaars moeten verplicht een verplaatsingsdocument gebruiken bij deelname aan een lokale markt of jaarmarkt;**
- De organisator van de verzameling stelt een erkende dierenarts aan die toeziet op de gezondheid en de vaccinatiestatus van de aanwezige dieren;
- Het hobbypluimvee en andere in gevangenschap levende vogels moeten 10 dagen voorafgaand aan de verzameling afgeschermd of opgehokt hebben gezeten om contact met wilde vogels te vermijden;
- Hobbypluimvee en andere in gevangenschap levende vogels mogen gelijktijdig op dezelfde verzameling aanwezig zijn.

Meer details over deze voorwaarden vindt u in het document "Maatregelen van kracht in gans België" [hier](#).

22. Wat zijn de verplichtingen voor buitenlandse deelnemers aan verzamelingen van hobbypluimvee?

Buitenlandse hobbyhouders die met hobbypluimvee (zie vraag 1) en duiven deelnemen aan een Belgische verzameling (zie vraag 20) moeten beschikken over een diergezondheidscertificaat. Voor duiven is er enkel een uitzondering voor wedstrijdvluchten.

Wanneer buitenlandse hobbyhouders deelnemen aan Belgische verzamelingen moet hun hobbypluimvee correct gevaccineerd zijn volgens de regels die in België van kracht zijn (zie vraag 15).

Elke vogel moet voorzien zijn van een pootring waarvan het nummer vermeld staat in het diergezondheidscertificaat.

Ook moeten deze buitenlandse vogels in de 10 dagen voorafgaand aan de verzameling afgeschermd of opgehokt hebben gezeten om alle contact met wilde vogels te vermijden.

Het diergezondheidscertificaat moet de dieren steeds vergezellen.

23. Kan ik als hobbyhouder mijn kippen verkopen in België?

Ja, de uitwisseling van hobbypluimvee tussen hobbyhouders is toegelaten. Er zijn hieraan geen voorwaarden verbonden.

Op andere verzamelingen dan markten en jaarmarkten is de verkoop van hobbypluimvee enkel occasioneel toegelaten. Zie ook volgende vraag.

Op openbare markten en jaarmarkten is de verkoop van hobbypluimvee enkel toegelaten indien de deelnemer een beslagnummer heeft (zie ook vragen 2, 20, 21, 25 en 26).

24. Kan occasionele verkoop van hobbypluimvee op een verzameling doorgaan?

De occasionele verkoop van hobbypluimvee op een verzameling is toegelaten.

Onder occasionele verkoop verstaat men de uitzonderlijke verkoop van een minderheid van zijn dieren door een minderheid van de deelnemers. Zo niet, moet de verzameling geregistreerd worden als een beurs.

Het hobbypluimvee moeten gevaccineerd zijn tegen de ziekte van Newcastle (zie vraag 15).

25. Onder welke voorwaarden kan ik mijn kippen verkopen aan een handelaar?

Indien u als houder niet geregistreerd bent in Sanitel (zie vraag 2), kan u uw kippen of ander hobbypluimvee enkel aan een handelaar verkopen indien deze geïdentificeerd zijn met een gesloten niet-afneembare pootring en indien u deze vogels correct tegen de ziekte van Newcastle hebt laten vaccineren (zie vraag 15).

Indien u als houder geregistreerd bent in Sanitel, kan u uw hobbypluimvee zonder meer aan een handelaar verkopen. Let wel op dat uw vogels steeds correct gevaccineerd zijn

tegen de ziekte van Newcastle (zie vraag 15). De laatste vaccinatie dateert van minstens 15 dagen en maximaal 9 maand vóór de verkoop aan de handelaar.

Een commerciële broeierij kan zijn eendagskuikens maar verkopen aan een handelaar of hobbyhouder nadat zij tegen de ziekte van Newcastle zijn gevaccineerd.

Het aan de handelaar verkochte hobbypluimvee moet vergezeld zijn van een vaccinatie-attest (zie vraag 16) opgesteld door de erkende dierenarts die de vaccinaties heeft uitgevoerd.

26. Kan ik als hobbyhouder deelnemen aan een openbare markt?

U kan als hobbyhouder uw kippen of ander hobbypluimvee enkel aanbieden op een openbare markt of jaarmarkt indien u als houder geregistreerd bent in Sanitel en dus in het bezit bent van een beslagnummer (zie ook vragen 2, 20, 21, 23 en 25).

Dit betekent ook dat al uw dieren (dus niet alleen maar de dieren die op de markt te koop worden aangeboden) correct tegen de ziekte van Newcastle zijn gevaccineerd (zie ook vraag 15). U moet steeds de nodige vaccinatie-attesten ter beschikking houden (zie vraag 16).

De dieren moeten ook 10 dagen voorafgaand aan de markt afgeschermd of opgehokt hebben gezeten om contact met wilde vogels te vermijden.

Eendagskuikens kunnen niet op een openbare markt aangeboden worden omdat ze minstens 15 dagen vooraf moeten gevaccineerd zijn (zie vraag 15).

27. Kan ik mijn hobbypluimvee verkopen op het internet?

Ja, als particulier of hobbyhouder is het op internet aanbieden van hobbypluimvee om te verkopen, te ruilen of weg te geven, toegelaten. U moet echter verifiëren of de wetgeving die van kracht is in uw Gemeenschap of Gewest, dit toelaat.

Voor de rechtstreekse verkoop tussen twee hobbyhouders is er geen vaccinatieplicht tegen de ziekte van Newcastle, alhoewel de vaccinatie sterk wordt aangeraden.

Let evenwel op: als de koper een handelaar is, dan moet het hobbypluimvee steeds correct gevaccineerd en geïdentificeerd zijn (zie vraag 25).

28. Waar kunnen hobbyhouders hobbypluimvee kopen?

Hobbyhouders kunnen via verschillende kanalen hobbypluimvee aankopen, namelijk:

- de rechtstreekse uitwisseling van hobbypluimvee tussen hobbyhouders;
- op de wekelijkse openbare markten of jaarmarkten en aldaar bij geregistreerde hobbyhouders of bij geregistreerde handelaars (zie vraag 2);
- de verkoop, meestal op bestelling, van hobbypluimvee via winkels als Aveve, Horta en Tom&Co;
- de verkoop of het uitdelen door gemeentebesturen van hobbypluimvee;

- de rechtstreekse verkoop aan hobbyhouders vanop een commercieel pluimveebedrijf, zonder tussenstap via de handel;
- de occasionele aankoop op verzamelingen onder specifieke voorwaarden (zie vraag 24);
- de aankoop van eendagskuikens is enkel mogelijk indien deze afkomstig zijn van een commerciële broeierij en gevaccineerd werden tegen de ziekte van Newcastle.